

Kei Miller

A leghosszabb dal

[THE LONGEST SONG]

John Cage darabja, az *Olyan lassan, ahogy csak lehet* a St. Burchardi templomban csendült fel Némeországban, 2001-ben – várhatóan 2640 decemberében ér majd véget. A leghosszabb dal úgy indul, mint a vessző, tizennyolc hónapig tartó szünettel, annyira hosszú, hogy mikor az első akkord

felcsendül, váratlanul, ahogy kihalt madárfaj tér vissza a földre, sokan sírnak. Egy férfi megígéri asszonyának, addig fog sírni,

míg a zene újra szünetéhez nem ér. Ha elzarándokolhatnánk ehhez a himnuszhoz, ülénk a kemény templompadon, hallgatnánk csak,

kivárva türelmesen a hónapokig tartó csöndet, életünket történetnek látnák, annak, amire apám azt mondja, igaz:

egy embernek, kötéllel a nyakán, megengedik, hogy utolsót daloljon. Áll a színpadon. Hangja, mint Franco Corellié, és belekezd:

„Tízmillárd zöld üveg függ a falon”.
És bár az ember csak számolja az üvegeit,
és egyenként veszti el, mindenki

elveszíti az éveket, mik azóta telnek,
az egész világ a dalon kívüli világ éveit.
Száz év után még mindig ott állnak:

az ember, a kivégzők, az összeverődött tömeg,
a tanúk, megtartják őket, ahogy minket is
egyetlen szobában, visszhangzó életünk

túl a kiszabott éveken, violinkulcs és kettősvonal
közé feszítve, crescendók és diminuendók
közé, megtart, míg szól a dal, hihetetlenül.

Amit a térképésznek tudnia kell

[WHAT THE MAPMAKER OUGHT TO KNOW]

Ezen a szigeten minden izeg-mozog.
A történelem is.
A táj nem ül meg
egykönnyen,
mintha festőállvány
előtt várná,
hogymint valaki
ceruzával
felskiccelje, kihúzza
legjobb vonásait,
a makacs kontúrokat.
A tereptárgy elmozdul,
nem tartja meg helyét,
földrengés,
csuszamlás vagy
merő rosszindulat miatt.
Egész helyek csúsznak ki
kezeid közül.

Ez a cink tető

[THIS ZINCH ROOF]

Ez a téglalapnyi tenger, fém
fodrozódás, déli hőség áramát
vezető lap, amin kecsesen lépked
a macska; nyirkos éjszakákon
a világ szegényei ide néznek fel, mintha
ez lenne a gyűrt mennyország, ahová talán
majd felkerülnek. Ez a százszínű cinkből
emelt Isten-lak, mint egy *Balzsamudvar*,
ahova egyszer eljutottam, falán végigírva:
Béke és Szeretet. Ez a csizmacsattogás,
lábaké, Babilonból futó emberek, puskájuk
feltartva védik kiszabott, rövid
életük. Ez a galvanizált lap,
hullámvaslemez, a pokolba

vezető utat kétoldalt védő cinkkerítés – nézd
 csak meg Dawn Scott installációját,
 a *Kultúrtárgyat*, dögkeselyűk
 röppályáját, a cinkköröket.
 Az amerikai fémpénzt cinkből
 verik, rézzel ötvözik, de van benne
 annyi cink, hogy az ember,
 aki lenyelt 425 darabot, belehalt. Ez,
 ami mérgez minket, tartja szögeit
 megfeszített Krisztusként, de nem
 bírja soká. Felkel a hurrikánnal,
 száll a szélben, repülő guillotine.
 Ez a tányér levágott fejünknek.
 Ez, ami rozsdát szór az álmainkra, mint
 egy Obeah. Ez, ami betakar minket, megfojt.
 Az egyetlen tető, ami jut nekünk.

G. ISTVÁN LÁSZLÓ FORDÍTÁSA

Tom Hubbard

Vörös Sün

[RED HEDGEHOG]

Budapesten, a Várhegyen,
 zörgő bokrok alatt
 barátom – nézd csak!, meglesem –,
 a vörös sün matat.

Kerítés, fal nem óvja őt
 tőlem, sem ellened,
 túskebozontja sűrű, rőt,
 közömbösen mered.

Fehér mezőben úgy hever,
 akár egy fadarab,
 a tájban így rejtőzik el
 a vörös sün-alak.

A bokor szerte csenevész,
 mégis megbújhat ott.
 Vitáznál? Ő a józan ész,
 csak megvetőn szuszog.